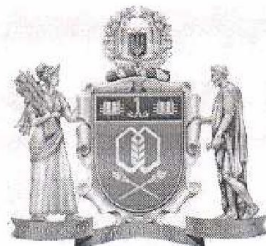

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеська національна академія харчових технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Ф.А. Трішин

“ 21 ” 11 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання у закладах вищої освіти

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 18. Виробництво та технології
(шифр та найменування)

Спеціальність 181. Харчові технології
(код та найменування спеціальності)

Ступінь вищої освіти магістр

Освітньо-професійна програма - "Технологія зберігання і переробки зерна"

факультет Технології зерна і зернового бізнесу

кафедра Технології переробки зерна

Робоча програма з дисципліни «Методика викладання у закладах вищої освіти» складена на основі навчальної програми дисципліни «Методика викладання у вищих навчальних закладах» зі спеціальності **181 «Харчові технології»** галузі знань **18 «Виробництво та технології»** ступінь вищої освіти магістр, яка затверджена Методичною радою ОНАХТ протокол від 2 ✓11 2016 року, № 5.

Лист погодження:

Голова Ради спеціальності **181 «Харчові технології»**

 _____ (Іоргачова К.Г.)

«31» вересня 2018 року

Декан факультету Технології зерна та зернового бізнесу

 _____ С.М. Соц

«29» 09 2018 р.

Завідувач кафедри технології переробки зерна

(назва)

 _____ (підпис)

Жигунов Д.О.
 (прізвище та ініціали)

«26» 09 2018 року

Методист НМЦ ЗЯВО _____

 _____ Т.С. Малишко

«24» 09 2018 р.

Розробники:

Доцент кафедри технології переробки зерна, к.т.н., доцент Хоренжий Н. В.

Завідувач кафедри технології переробки зерна, д. т. н., доцент Жигунов Д. О.

1. Опис навчальної дисципліни

«Методика викладання у закладах вищої освіти»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 18. <u>Виробництво та технології</u> <small>(шифр та найменування)</small>	<i>Обов'язкова</i>	
Модулів – 1	Спеціальність: 181 <u>Харчові технології</u> <small>(код та найменування)</small>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	1
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не має		Семестр	
Загальна кількість 90 годин		1	1
Тижневих годин для студентів денної форми навчання: аудиторних – 2,3 самостійної роботи - 4	Ступінь вищої освіти: Магістр Освітньо-професійна програма: "Технологія зберігання і переробки зерна"	Лекції	
		6 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	16 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		60 год.	68 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		25 год.	30 год.
		Курсовий проект (робота)	
- год.	- год.		
Вид контролю:			
залік	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – $(24+6)/60=0,50$

для заочної форми навчання – $(6+16)/68=0,32$

2. Заплановані результати навчання

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика викладання у закладах вищої освіти» є надання здобувачам вищої освіти цілісної і логічно-послідовної системи знань про дидактичні основи педагогічних технологій; набуття ними професійного образного мислення та необхідних теоретичних знань з положень побудови навчального процесу у закладах вищої освіти (ЗВО), придбання основних вмінь і навичок, необхідних для викладацької діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика викладання у закладах вищої освіти» є:

- засвоєння методологічних та теоретичних основ викладання на сучасному етапі розвитку вищої освіти (ВО);
- оволодіння понятійним апаратом дисципліни;
- усвідомлення внутрішніх механізмів навчально-виховного процесу у ЗВО;
- формування вміння планувати та реалізовувати на практиці різні форми, методи, засоби навчання у ЗВО, враховуючи специфіку спеціальності;
- набуття початкового досвіду ведення методичної роботи та інших форм педагогічної діяльності;
- апробування найбільш ефективних прийомів і методів навчання, що застосовуються в системі викладання фахових дисциплін;
- забезпечення власного педагогічного становлення здобувачів вищої освіти як викладачів.

1.1. Згідно з вимогами програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- ✓ державні стандарти освіти та їх види;
- ✓ спільні та відмінні риси змісту освіти і змісту навчання;
- ✓ психологічні особистісні якості викладача ЗВО, професійні вимоги до нього;
- ✓ форми організації навчання здобувачів вищої освіти;
- ✓ основні види лекцій, їх науковий зміст і функції;
- ✓ критерії відбору, принципи структурування змісту занять у ЗВО;
- ✓ методи та прийоми навчання: їх класифікацію, функції, специфіку вибору;
- ✓ особливості застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі;
- ✓ види і форми педагогічного контролю у ЗВО.

вміти:

- ✓ логічно структурувати зміст навчального матеріалу;
- ✓ обирати оптимальні методи та прийоми навчання та застосовувати їх у вивченні фахових дисциплін;
- ✓ планувати структуру, зміст, процес організації та проведення лекції; укладати лекційні тексти за розробленою схемою, планом;
- ✓ проводити різні види лекцій; практичні та лабораторні заняття;
- ✓ конструювати наочні засоби навчання;
- ✓ діагностувати результати навчання у ЗВО..

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **90** годин / **3,0** кредити ECTS.

3. Зміст навчального матеріалу дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки та дидактики вищої школи

Тема 1. Вища професійна підготовка та система стандартів вищої освіти в Україні.

Компетентнісна орієнтація розвитку вищої освіти України. Компетенції, компетентність, кваліфікація. Принципи освітньої діяльності держави.

Поняття та система вищої освіти України. Рівні та ступені вищої освіти.

Система стандартів вищої освіти України. Характерні особливості стандартів фахової підготовки.

Тема 2. Дидактика як галузь педагогіки

Поняття педагогіки, дидактики. Основні завдання та принципи дидактики.

Методика викладання як навчальна дисципліна та галузь дидактики.

Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності

Тема 3. Педагогічні методи та прийоми навчання у ЗВО

Поняття педагогічної методики та методів навчання. Їх класифікація та характеристика.

Функції та характеристики методів навчання.

Прийоми навчання.

Змістовий модуль 2. Методичні засади реалізації завдань викладання фахових навчальних дисциплін у закладах вищої освіти

Тема 4. Структура та особливості процесу навчання в умовах ЗВО

Різноманітність форм організації навчання у ЗВО.

Основні види навчальних занять у ЗВО.

Лекція як провідна форма викладання навчального матеріалу.

Лекція, її основні функції. Переваги і недоліки лекційного викладу матеріалу. Класифікація основних видів лекційного викладу. Загальнодидактичні вимоги до лекції. Вимоги до викладача під час читання лекції. Використання електронних засобів та різноманітних дидактичних прийомів для удосконалення лекційного заняття.

Тема 5. Педагогічний контроль та оцінювання результатів вивчення фахових дисциплін у ЗВО

Поняття педагогічного контролю. Функції, етапи та види контролю.

Контрольно-оцінювальні матеріали. Поняття тестів, їх класифікація. Їх види та правила конструювання.

4. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
л		П	ла б	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. «Загальні основи педагогіки та дидактики вищої школи»												
Тема 1. Вища професійна підготовка та система стандартів вищої освіти в Україні	15	1	4	-	5	10	15	1	4	-	6	10
Тема 2. Дидактика як галузь педагогіки.	17	1	4	-	4	12	15	1	-	-	6	14
Тема 3. Педагогічні методи та прийоми навчання у ЗВО	18	2	4	-	6	12	20	2	4	-	6	14
Разом за змістовим модулем 1	50	4	12	-	16	34	50	4	8	-	18	38
Змістовий модуль 2. Методичні засади реалізації завдань викладання фахових навчальних дисциплін у закладах вищої освіти (ЗВО)												
Тема 1. Структура та особливості процесу навчання в умовах ЗВО.	25	1	8	-	5	16	29	1	8	-	6	20
Тема 2. Педагогічний контроль та оцінювання результатів вивчення фахових дисциплін у ЗВО	15	1	4	-	4	10	11	1	-	-	3	10
Разом за змістовим модулем 2	40	2	12	-	9	26	40	2	8	-	12	30
Усього годин	90	6	24	-	25	60	90	6	16	-	30	68

5. Тематики практичних занять

Тема	Номер заняття	Тема занять, план	Кількість годин	
			денна форма навчання	заочна форма навчання
1	1	Професійна компетентність сучасного викладача системи вищої освіти України	4	4
2	2	Вивчення й аналіз методичної та учбової літератури	4	-
3	3	Педагогічні методи та прийоми навчання	4	4
4	4	Лекція – провідна форма викладання у вищій школі	4	4
4	5	Конструювання наочних засобів навчання	4	4
5	6	Педагогічний контроль та оцінювання результатів вивчення фахових дисциплін у вищій школі	4	-
Разом			24	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Види навчальної діяльності	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Опрацювання лекційного матеріалу	11	12
2	Підготовка до практичних занять	12	14
3	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	12	12
4	Виконання індивідуальних (навчально-дослідних завдань)	25	30
Разом з дисципліни		60	68

7. Індивідуальні завдання

Тип індивідуального завдання, яке необхідно підготувати кожному здобувачеві вищої освіти, є розробка власного портфоліо. Змістові компонентами портфоліо є:

1. Реферат за обраною темою, наведеною нижче, оформлений у відповідності із вимогами.
2. Розроблений текстовий (тема, мета, план, власне текст лекції з посланнями на наочний матеріал) конспект лекції за затвердженою викладачем темою, пов'язаною із фаховими дисциплінами.
3. Наочні засоби навчання (слайди) до розробленої лекції/
4. Контрольно-оцінювальні матеріали усіх видів, в тому числі тестові, за обраною темою лекційного заняття (з ключем для тестів)/

Кожен здобувач вищої освіти вибирає одну із запропонованих тем реферату. Робота складається з літературного огляду за обраною тематикою та оформлення реферату обсягом 12 – 15 сторінок. Для складання реферату здобувач вищої освіти повинен розглянути рекомендовану основну та додаткову літературу.

1. Формування професійно-педагогічної культури та професійної компетентності викладача в системі вищої освіти (Викладач у системі вищої освіти. Проблема формування професійно-педагогічної культури викладача в умовах ЗВО. Процесуальні та змістові аспекти використання компетентнісного підходу як сучасної освітньої парадигми вищої школи. Професійна компетентність викладача вищої школи. Культура педагогічного спілкування)*

2. Методичні основи підготовки навчально-методичних та дидактичних матеріалів. (Типові види навчально-методичних матеріалів у вищій школі. Загальні методичні основи підготовки підручників з фахово орієнтованих дисциплін. Електронні підручники. Методичні вимоги до підготовки навчальних посібників. Методика підготовки навчальних і робочих навчальних програм з навчальних дисциплін фаху)

3. **Методичні основи підготовки навчально-методичних та дидактичних матеріалів.** (Підготовка методичних порад, тестових завдань та інших навчально-методичних і дидактичних матеріалів. Загальні питання методики підготовки мультимедійних навчально-методичних матеріалів для організації самостійної навчальної діяльності здобувачів вищої освіти).
4. **Види та прийоми активізації процесу навчання у вищій школі.** (Використання сучасних освітніх технологій. Застосування сучасних технічних засобів у процесі навчання. Дистанційне навчання як самостійний елемент сучасної підготовки здобувачів вищої освіти. Активізація процесу навчання засобами організації ділових ігор. Організація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти з використанням нових інформаційних технологій).
5. **Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, контроль і самоконтроль навчальної роботи у ЗВО.** (Модульна система організації навчального процесу й рейтинговий контроль знань здобувачів вищої освіти. Поняття про сутність контролю, його компоненти. Функції контролю. Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Методи і форми контролю знань здобувачів вищої освіти. Самооцінка та здійснення самооцінювальної діяльності суб'єктом навчальної діяльності. Система вмінь самоорганізації й самоконтролю здобувачів вищої освіти).
6. **Теоретичні засади навчально-виховного процесу у вищій школі.** (Сутність і методологічні засади навчання. Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності. Мотиви навчання. Типи навчання, їх характеристика. Інтенсифікація навчально-виховного процесу).
7. **Закони, закономірності і принципи навчання** (Закони навчання, їх сутність. Загальні закономірності навчально-виховного процесу. Принципи навчання у вищій школі).
8. **Зміст, планування та організація навчального процесу у вищій школі** (Спеціалізація навчання в сучасній вищій школі. Зміст освіти у вищій школі. Система планування й організація навчального процесу у ЗВО).
9. **Дистанційне навчання в системі освіти** (Соціально-економічні потреби в дистанційній освіті. Короткий екскурс в історію дистанційного навчання. Сутність дистанційного навчання. Мотиви і принципи організації дистанційного навчання. Умови ефективності дистанційного навчання)
10. **Система аналізу й оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти** (Значення і роль аналізу й оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Функції оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Принципи, види і методи аналізу й оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Методика проведення контрольних дій у вищій школі. Модульно-рейтингова і кредитно-модульна технологія навчання та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти).
11. **Загально-дидактичні засади процесу навчання у закладі вищої освіти** (Сутність процесу навчання у ЗВО. Характеристика внутрішніх структурних компонентів навчання у ЗВО. Обов'язкові етапи навчального процесу у ЗВО. Основні закономірності цілісного навчального процесу у ЗВО. Функції і принципи навчального процесу у ЗВО).
12. **Загально-дидактичні засади процесу навчання у закладі вищої освіти** (Функції і загальнодидактичні принципи навчального процесу. Правила здійснення специфічних принципів навчального процесу у ЗВО. Викладання та учіння як складові системи навчання. Роль різних видів діяльності у викладанні. Особливості процесу учіння як складові системи навчання. Компоненти процесу засвоєння знань, їх доцільність).
13. **Викладачі і здобувачі вищої освіти як суб'єкти навчального процесу ЗВО** (Вимоги до викладача ЗВО. Характеристика функціональних обов'язків викладача. Вимоги до обізнаності викладача ЗВО. Основні уміння, якими має володіти викладач. Особистісні якості викладача. Педагогічна майстерність викладача. Професійний портрет викладача ЗВО. Здобувач вищої освіти як об'єкт і суб'єкт навчального процесу. Типізація здобувачів вищої освіти. Взаємовідносини викладачів і здобувачів вищої освіти).
14. **Основні форми організації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти** (Характеристика основних форм організації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Методичні вимоги до організації: фронтальної роботи здобувачів вищої освіти, їх групової, парної та колективної роботи, індивідуальної й індивідуалізованої роботи здобувачів вищої освіти).

15. **Основні форми організації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти** (Характеристика основних форм організації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Способи вдосконалення лекції як основної форми організації навчання у ЗВО. Вдосконалення лекційного заняття з допомогою проблемного викладу).

16. **Організація семінарських, практичних, лабораторних занять під час вивчення технічних дисциплін** (Семінарське заняття як форма організації навчання. Дидактичні завдання семінарських занять. Види семінарів. Методика проведення різних видів семінарів. Специфіка практичних занять. Практичні заняття як основна форма перевірки знань студентів й основні вимоги до їх проведення. Основні вимоги до проведення тренінгових занять. Специфіка проведення лабораторних занять із спеціальних технічних дисциплін).

17. **Методи та прийоми вивчення навчальних дисциплін** (Методи навчання, їх багатомірність. Підходи до класифікації. Методи навчання у вивченні спеціальних технічних дисциплін. Їхні характерні особливості. Словесні методи навчання у ВНЗ. Функції бесіди. Види бесід за навчальною метою. Види бесід за характером пізнавальної діяльності. Методика проведення бесід під час вивчення спеціальних технічних дисциплін).

18. **Методи та прийоми вивчення навчальних дисциплін** (Методи навчання, їх багатомірність. Підходи до класифікації. Методи навчання у вивченні технічних дисциплін. Загальна характеристика наочних методів. Вимоги до використання методів ілюстрування, демонстрації, самостійного спостереження. Практичні методи викладання дисциплін. Методика проведення навчально-педагогічних ігор, підготовки письмових робіт. Умови оптимального вибору методів навчання. Прийоми проведення семінарських і практичних занять).

19. **Педагогічний контроль й оцінювання знань здобувачів вищої освіти** (Поняття про контроль. Контроль в процесі навчання, його структура та функції. Види, форми, методи та прийоми контролю. Методичні вимоги до організації і проведення контролю під час вивчення спеціальних технічних дисциплін. Варіативність підходів до оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Корекція засвоєних знань. Розробка оцінювальних матеріалів).

20. **Педагогічний контроль й оцінювання знань здобувачів вищої освіти** (Поняття про контроль. Контроль в процесі навчання, його структура та функції. Розробка оцінювальних матеріалів. Методичні вимоги до оцінювання знань. Поняття оцінки. Різні системи оцінювання знань. Психолого-педагогічні проблеми проведення заліків і екзаменів. Шляхи формування у здобувачів вищої освіти умінь самооцінки і самостійного контролю результатів процесу навчання).

21. **Проектування занять, у тому числі інноваційних** (принципи структурування навчальної інформації та прийоми педагогічної техніки, що підвищують навчально-пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти).

22. **Загальні питання конструювання навчального процесу. Дидактичне проектування** (Таксономія дидактичних цілей. Вибір методів навчання у відповідності із поставленими задачами педагогічної технології).

23. **Методологічні засади методики викладання** (Рівні формування вмінь в методичній діяльності викладача технічного ЗВО. Дидактичні функції у формі надання навчальної інформації).

8. Методи навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт:

1. наочні: ілюстративний та демонстраційний матеріал;
2. інтерактивні: використання комп'ютерної техніки та офісних і спеціалізованих програм під час проведення лекцій та практичних робіт;
3. словесні: лекції у традиційному їх викладі, лекції-диспути, лекції-бесіди;
4. практичні: практичні роботи, які супроводжуються показом слайдів, тощо;
5. репродуктивні та проблемно-пошукові: виконання індивідуальних завдань (рефератів, мультимедійних презентацій).

9. Методи контролю

Методи контролю якості навчання включають вхідний, поточний та підсумковий контроль.

Рейтинг за творчі здобутки здобувачів вищої освіти	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	-/-	-/-	-/-
Оцінка за змістовий модуль 2	–	–	–	60	100	–	60	100
Разом з дисципліни				60...100		60...100		

11. Методичне забезпечення

№	Найменування матеріалів та вказівок	Мова
1	Конспект лекцій для вивчення з курсу «Методика викладання у закладах вищої освіти» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології» галузь знань 18 «Виробництво та технології», ступінь вищої освіти «магістр», денної та заочної форм навчання / Укладач Хоренжий Н.В. – О.: ОНАХТ, 2018. – 44с.	укр.
2	Методичні вказівки та контрольні завдання до самостійного вивчення курсу «Методика викладання у закладах вищої освіти» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології» галузь знань 18 «Виробництво та технології», ступінь вищої освіти «магістр», денної та заочної форм навчання / Укладач Хоренжий Н.В. – О.: ОНАХТ, 2018. – 34 с.	укр.
3	Методичні вказівки до практичних робіт з курсу «Методика викладання у закладах вищої освіти» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології» галузь знань 18 «Виробництво та технології», ступінь вищої освіти «магістр», денної та заочної форм навчання (в двох частинах)/ Укладач Хоренжий Н.В. – О.: ОНАХТ, 2018. – Ч. 1 38 с; Ч.2 32 с	укр.

12. Рекомендована література

Базова

1. Закон України № 2145-VIII «Про освіту» - Відомості Верховної Ради України від 05.09.2017

2. Закон України № 1556-VII «Про вищу освіту» Відомості Верховної Ради України від 01.07.2014, із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 28.12.2014 N 76-VIII, від 2.03.2015 N 222-VIII, від 9.04.2015 N 319-VIII, від 23.04.2015 N 367-VIII, від 14.05.2015 N 415-VIII, від 14.05.2015 N 425-VIII, від 2.06.2015 N 498-VIII, від 24.12.2015 N 911-VIII, від 18.02.2016 N 1017-VIII, від 19.04.2016 N 1114-VIII, від 6.10.2016 N 1662-VIII, від 3.11.2016 N 1731-VIII, від 21.12.2016 N 1798-VIII, від 7.02.2017 N 1838-VIII, від 21.03.2017 N 1958-VIII, від 16.05.2017 N 2026-VIII, від 11.07.2017 N 2122-VIII, від 5.09.2017 N 2145-VIII, від 7.12. 2017 року N 2233-VIII

3. Постанова КМУ від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.

4. Нагаев В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. — 232 с.

5. Освітні інновації у вищих навчальних закладах України [Текст] : Каталог / Науково-метод. центр вищої освіти; уклад. В.І. Соколов, В.В. Висоцька; відп. ред. К.М. Левківський. – К. : Стіло, 2003. – 336 с.

6. Концептуально-методологічні основи проектування методів і засобів діагностики освітніх результатів у вищих навчальних закладах [Текст] : монографія / авт. кол.: Ю. Гейко, М. Євтух, С. Калашнікова та інш.; за заг. ред. В.І. Лугового, О.Г. Ярошенко; Нац. академія пед. наук України, Ін-т вищ. освіти. – Київ : Пед. думка, 2014. – 234 с.

7. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006.– 384 с.

Допоміжна

1. Методика професійного навчання: практикум / Л. Д. Старикова, Ю. С. Касьянова. Екатеринбург: Изд-во Рос. гос. проф.-пед. ун-та, 2013. 131 с.

2. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник О.В.Малихін, І.Г.Павленко, О.О.Лаврентьева, Г.І.Матукова. – Київ:КНТ, 2014. – 262 с.

3. Методика викладання психології у вищій школі : [навч. посіб.] / Ю. Ю. Бойко-Бузиль, С. Л. Горбенко та ін. – К. : Атіка, 2012. – 272 с.
4. Булгакова Н.Б. Методика викладання у вищій школі : [навч. посібник] / Н.Б. Булгакова, В.О. Рахманов. – К. : НАУ, 2012. – 204 с.
5. Жорнова О. І. Методична компетентність викладача ВНЗ : посібник [Текст] / Олена Іллівна Жорнова, Ольга Іллівна Жорнова. – К. : НВП «Інтер-сервіс», 2013.
6. Лунячек В.Е. Компетентнісний підхід як методологія професійної підготовки у вищій школі / В. Е. Лунячек // Публічне управління: теорія та практика. – 2013. – Вип. 1. – С. 155-162. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pubupr_2013_1_27
7. Дячкова Т.В. Педагогіка професійно-технічної освіти: Навчальний посібник. / Т.В.Дячкова – Херсон: Айлант, 2003. – 476 с.
8. Булах І.С., Мруга М.Р. Створюємо якісний тест: Навч. посіб. - К.: Майстер-клас, - 2006 – 160 с.
9. Парашенко Л.І. Тестові технології у навчальному закладі: Метод. Посібник/ Л.І. Парашенко, В.Д. Леонський, Г.І. Леонська, Наук. ред. О.І. Ляшенко – К.: [ТОВ “Майстерня книги”], 2006 – 217 с.
10. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи : навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури / Л.В. Артемова. – К. :Кондор, 2008. – 272 с.
11. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
12. Теслюк В. М. Основи педагогічної майстерності : Навчальний посібник /В. М. Теслюк, П. Г. Лузан, Л. М. Шовкун. – К. : ДАККіМ, 2010. – 244 с.
13. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] – К. : «Академвидав», 2014. – 456 с.
14. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання. / О.Е.Коваленко, Н.О.Брюханова. – Харків: Контраст, 2008. – 483с.
15. Кругликов Г.И. Методика професійного навчання с практикумом. / Г.И.Кругликов. – М.: Издательский центр «Академия», 2005. – 228с.
16. Коваленко О.Е. Методичні основи технології навчання. / О.Е.Коваленко. – Харків: Основа, 1996. – 184с.
17. Методика викладання психології у вищій школі : [навч. посіб.] / Ю. Ю. Бойко-Бузиль, С. Л. Горбенко та ін. – К. : Атіка, 2012. – 272 с.
18. Педагогические технологии: учебное пособие для студентов педагогических специальностей / Под общ.ред. В.С. Кукушина. – М.: ИКЦ «МарТ»; Ростовн/Д: Издательский центр «МарТ», 2004. – 336 с.
19. Кукушин В.С. Теория и методика обучения / В.С. Кукушин.— Ростов н/Д. : Феникс, 2005. — 474, с.
20. Т.М. Елизаветина «Компьютерные презентации: От риторики до слайд-шоу». М., 2003.
21. В.И. Карлащук «Подготовка элементов презентации». М., 2002
22. О.А. Буковецкая «Создание презентаций на ПК». М., 2005
23. Джин Железны «Бизнес-презентация: Руководство по подготовке и проведению». М., 2005
24. Методика професійного навчання [Електронний ресурс] : практикум / Е. Е. Савченко, Т. Г. Дулинець. – Красноярск : ИПК СФУ, 2009. – 101 с.